

2. OSNOVE ZA IZRADU PRETHODNE STUDIJE OPRAVDANOSTI

2.1. Zakonske osnove

Prethodna studija opravdanosti kao obavezan dokument zasnovan na Generalnom projektu predviđen je članom 48., stav 2. Zakona o izgradnji objekata (Službeni glasnik Republike Srbije, broj 44/95, 24/96 i 16/97).

Službenim glasnikom Republike Srbije, broj 39, od 10. Septembra 1999. godine donet je PRAVILNIK O SADRŽAJU I OBIMU PRETHODNE STUDIJE OPRAVDANOSTI.

U izradi Prethodne studije opravdanosti UMP-a sadržaj dat u citiranom PRAVILNIKU poštovan je u maksimalno mogućoj meri uz neophodno prilagođavanje specifičnostima koje su karakteristične za projekte PUTNE INFRASTRUKTURE, a takođe i specifičnostima koje su karakteristične za projekte GRADSKIH SAOBRAĆAJNICA.

2.2. Osnovne planske pretpostavke o dinamici realizacije projekta i 20-to godišnjem periodu eksploatacije UMP-a

2.2.1. Moguće opcije realizacije projekta UMP-a

Na osnovu rezultata Urbanističko-saobraćajne studije utvrđeno je da je značaj UMP-a u rešavanju problema u odvijanju saobraćaja relativno različit po pojedinim funkcionalnim celinama. Ova činjenica ukazuje da postoje objektivni argumenti da se projekat UMP-a može realizovati i korak po korak, tj. po ETAPAMA.

Funkcionalne celine (delovi UMP-a) su po značaju u rešavanju problema saobraćaja rangirani na sledeći način:

- PRVI PRIORITET: Deo UMP-a od T_6 do Hipodroma (ulaz u tunel "Dedinje");
- DRUGI PRIORITET: Deo UMP-a od ulaza u tunel "Šumice" do Pančevačkog mosta;
- TREĆI PRIORITET: Deo UMP-a od Hipodroma (ulaz u tunel "Dedinje") do ulaza u tunel "Šumice";

S obzirom na definisani relativni saobraćajni prioritet pojedinih funkcionalnih celina delova UMP-a u realizaciji tretiranog projekta realno se nameću DVE OPCIJE i to:

- PRVA OPCIJA: kojom se podrazumeva REALIZACIJA KOMPLETNOG PROJEKTA UMP-a na ukupnoj dužini od T_6 do Pančevačkog mosta,
- DRUGA OPCIJA: kojom se podrazumeva ETAPNA REALIZACIJA PROJEKTA UMP-a.

Etapna realizacija se može izvesti na sledeće načine:

(1) Kroz TRI KORAKA-ETAPE i to:

- a) U prvoj etapi izgradnja prve funkcionalne celine, tj. dela od T_6 do Hipodroma (ulaz u tunel "Dedinje");
- b) U drugoj etapi izgradnja treće funkcionalne celine, tj. dela od ulaza u tunel "Šumice" do Pančevačkog mosta;
- c) U trećoj etapi izgradnja druge funkcionalne celine, tj. dela od Hipodroma (ulaz u tunel "Dedinje") do ulaza u tunel "Šumice";

(2) Kroz DVA KORAKA-ETAPE i to:

- a) U prvoj etapi izgradnja prve funkcionalne celine, tj. dela od T_6 do Hipodroma (ulaz u tunel "Dedinje");
- b) U drugoj etapi izgradnja treće i druge funkcionalne celine, tj. dela od ulaza u tunel "Šumice" do Pančevačkog mosta i dela od Hipodroma (ulaz u tunel "Dedinje") do ulaza u tunel "Šumice";
ili pak
  - a) U prvoj etapi izgradnja prve i treće funkcionalne celine, tj. dela od T_6 do Hipodroma (ulaz u tunel "Dedinje") i dela od ulaza u tunel "Šumice" do Pančevačkog mosta;
  - b) U drugoj etapi izgradnja druge funkcionalne celine, tj. dela od Hipodroma (ulaz u tunel "Dedinje") do ulaza u tunel "Šumice";

2.2.2. Utvrđeni scenariji ekonomskog vrenovanja projekta UMP-a

S obzirom na nalaze Urbanističko-saobraćajne studije, tj. s obzirom na saobraćajne i planerske argumente, logično su se nametnuli sledeći scenariji ekonomskog vrednovanja projekta UMP-a.

- I. SCENARIJ EKONOMSKOG VREDNOVANJA U SLUČAJU REALIZACIJE KOMPLETNOG PROJEKTA UMP-a na ukupnoj dužini od T_6 do Pančevačkog mosta:
- II. SCENARIJ EKONOMSKOG VREDNOVANJA U SLUČAJU ETAPNE REALIZACIJE PROJEKTA. Scenarij ekonomskog vrednovanja u slučaju etapne realizacije projekta sprovodi se u dve opcije i to:
  - A. Opcija koja podrazumeva da se u prvoj ETAPI gradi samo prva funkcionalna celina UMP-a, tj. deo od T_6 do Hipodroma (ulaz u tunel "Dedinje");
  - B. Opcija koja podrazumeva da se u prvoj ETAPI grade prva i treća funkcionalna celina, UMP-a, tj. deo od T_6 do Hipodroma (ulaz u tunel "Dedinje") i deo od ulaza u tunel "Šumice" do Pančevačkog mosta;

2.2.3. Inicijalni planerski period priprema za izgradnju, izgradnje i 20-to godišnje eksploatacije UMP-a za utvrđene scenarije ekonomskog vrednovanja

2.2.3.1. Za scenarij vrednovanja u slučaju kompletne realizacije projekta UMP-a na celoj dužini od T₆ do Pančevačkog mosta

- a) Bazna godina za analizu saobraćajnih tokova je 2002. godina.
- b) Inicijalni period priprema za izgradnju je od 2003. do prve polovine 2007. godine.
- c) Inicijalni period izgradnje UMP-a je od druge polovine 2005. godine (početak na prvom funkcionalnom delu) do kraja 2009. godine.
- d) Inicijalni period 20-to godišnje eksploatacije-upotrebe relevantnih mreža gradskih saobraćajnica bez UMP-a i sa UMP-om je od početka 2010. do kraja 2029. godine.

2.2.3.2. Za scenarij vrednovanja u slučaju etapne realizacije projekta UMP-a

A. Opcija kojom se u PRVOJ ETAPI GRADI SAMO PRVA FUNKCIONALNA CELINA UMP-a, tj. deo od T₆ do Hipodroma (ulaz u tunel "Dedinje").

- a) Bazna godina za analizu saobraćajnih tokova je 2002. godina.
- b) Inicijalni period priprema za izgradnju je od 2003 do početka druge polovine 2005. godine.
- c) Inicijalni period izgradnje UMP-a je od druge polovine 2005. do kraja 2007. godine.
- d) Inicijalni period 20-to godišnje eksploatacije-upotrebe relevantnih mreža gradskih saobraćajnica bez UMP-a i sa UMP-om je od početka 2008. do kraja 2027. godine.

B. Opcija kojom se u PRVOJ ETAPI GRADI PRVA I TREĆA FUNKCIONALNA CELINA UMP-a, tj. deo od T₆ do Hipodroma (ulaz u tunel "Dedinje") i deo od ulaza u tunel "Šumice" do Pančevačkog mosta.

- a) Bazna godina za analizu saobraćajnih tokova je 2002 godina.
- b) Inicijalni period priprema za izgradnju je od 2003. do kraja 2006. godine.
- c) Inicijalni period izgradnje UMP-a je od druge polovine 2005. (početak na prvom funkcionalnom delu) do kraja 2008. godine.
- d) Inicijalni period 20-to godišnje eksploatacije-upotrebe relevantnih mreža gradskih saobraćajnica bez UMP-a i sa UMP-om je od početka 2009. do kraja 2028. godine.

2.3. Informaciona osnova na kojoj se zasniva Prethodna studija opravdanosti

Sprovođenje proračuna odgovarajućih pokazatelja, relevantnih u proceduri ekonomskog vrednovanja, bazirano je na sledećim izvorima:

- Podacima o saobraćajnim parametrima utvrđenim u Urbanističko saobraćajnoj studiji UMP-a;
- Podacima o troškovima za realizaciju projekta UMP-a utvrđenim u Generalnom projektu UMP-a;
- Podacima o broju saobraćajnih nezgoda (ukupno i po težini) na mreži gradskih saobraćajnica po godinama iz odgovarajućih zvaničnih izveštaja Policije;
- Podacima o prosečnim cenama časa putnika po svrhama putovanja na bazi podataka Republičkog statističkog zavoda i podacima Narodne Banke Srbije;
- Podacima o reprezentativnim markama PA i BUS, njihovim cenama i troškovima eksploatacije po jednom voznom kilometru, cenama pneumatika, naftnih derivata, ulja i dr. iz Republičkog statističkog zavoda, od proizvođača i dilera reprezentativnih vozila, proizvođača pneumatika, NIS-a i drugih privrednih organizacija.
- Podacima o prosečnim troškovima saobraćajnih nezgoda primenom analitičkih obrazaca i na bazi statističkih podataka Republičkog statističkog zavoda.
- Podacima GSP-a, Autobuske stanice i Direkcije za javni gradski transport putnika o autobuskom saobraćaju.
- Podacima iz studije Saobraćajnog fakulteta pod nazivom: "Istraživanje karakteristika saobraćaja na području grada Beograda" iz 2002 godine.
- Podacima iz "Studije opravdanosti mosta Čukarica – Centar sa rekonstrukcijom postojećih saobraćajnica u zoni Hipodroma", Juginus, 2000. godine.
- Podacima iz Studije "Istraživanje karakteristika transportnih zahteva, transportne ponude, efikasnosti i kvaliteta sistema javnog masovnog prevoza putnika u Beogradu", Saobraćajni fakultet, Beograd, 2002.g.

2.4. Primenjena metodologija

Funkcionalno vrednovanje

Za ocenu uslova odvijanja saobraćaja na razmatranim mrežama, bez UMP-a i sa UMP-om, primenjen je metod poređenja veličina saobraćajnih parametara utvrđenih u Urbanističko saobraćajnoj studiji sa odgovarajućim repornim vrednostima saobraćajnih parametara na osnovu kojih su u teoriji saobraćajnog toka definisane šestostepene skale nivoa usluge (A, B, C, D, E i F). Kriterijumi u oceni uslova saobraćaja su: brzina toka (za autoput), brzina putovanja (za gradske magistrale) i vremenski gubici na semaforisanim raskrsnicama (za gradske saobraćajnice, tj. ulice I-og reda).

Ekonomsko vrednovanje

S obzirom da za uslove saobraćaja na mreži gradskih saobraćajnica ne postoje opšte prilagođeni modeli za analizu ekonomskih troškova upotrebe-eksploatacije relevantnih mreža to je, za analizu ekonomskih troškova upotrebe-eksploatacije relevantnih mreža bez UMP-a i sa UMP-om, u okviru ove studije bilo neophodno razviti odgovarajuće troškovne modele.

U definisanju modela za pojedine vrste troškova upotrebe-eksploatacije razmatranih mreža, korišćeni su i modeli koji su razvijeni za uslove saobraćaja na vangradskim mrežama, uz odgovarajuće prilagođavanje uslovima saobraćaja za gradske mreže. Ovo se odnosi na troškovne modele za analizu troškova eksploatacije motornih vozila i za analizu troškova održavanja mreže.

Za pojedine vrste troškova upotrebe-eksploatacije, kao što su:

- troškovi eksploatacije vozila u uslovima cikličnih promena brzina izazvanih zastojsima (vremenskim gubicima) na semaforisanim raskrsnicama,
- troškovi vremena putnika u funkciji vremenskih gubitaka vozila na semaforisanim raskrsnicama i
- troškovi izazvani saobraćajnim nezgodama,

razvijeni su originalni troškovni modeli.

Poređenjem ekonomskih troškova upotrebe-eksploatacije relevantnih mreža, bez UMP-a i mreža sa UMP-om, utvrđene su direktne ekonomske koristi koje se očekuju u eksploataciji mreže sa UMP-om.

Finansijski iznosi troškova za izgradnju UMP-a definisani su u Generalnom projektu, a ekonomski iznosi analizirani su u ovoj Studiji u okviru proračuna ISR i NSV.

Primenom COST-BENEFIT metode, na osnovu ekonomskih troškova i direktnih ekonomskih koristi, utvrđene su nominalne vrednosti pokazatelja ISR (interne stope rentabiliteta) i NSV (neto sadašnje vrednosti).

Početna (osnovna) ocena ekonomske opravdanosti ulaganja investicija u realizaciju projekta UMP-a izvršena je poređenjem nominalnih vrednosti ISR sa OCK (oportunitetnom cenom kapitala) i NSV sa nulom.

Nominalne vrednosti ISR i NSV podvrgnute su analizi OSETLJIVOSTI s obzirom na moguću NEIZVENOST u ostvarenju Generalnim projektom predviđenih ekonomskih troškova za realizaciju projekta UMP-a i s obzirom na neizvesnost u ostvarenju očekivanih direktnih ekonomskih koristi. Poređenjem ekstremnih vrednosti ISR sa OCK i NSV sa nulom stvoreni su argumenti za analizu osetljivosti početne (osnovne) ocene ekonomske opravdanosti.

Nakon sprovedenog testa osetljivosti kojim su utvrđene granične (pesimističke i optimističke) vrednosti pokazatelja za ISR (min ISR i max ISR) i NSV (min NSV i max NSV), u ocenu ekonomske opravdanosti uključene su i tzv. INDIREKTNE EKONOMSKE KORISTI koje se očekuju od ulaganja u projekat UMP-a. Ovim su stvoreni svi neophodni argumenti za završnu ocenu ekonomske opravdanosti ulaganja u realizaciju projekta UMP-a i za definisanje zaključaka prethodne studije opravdanosti.

3. RELEVANTNE MREŽE GRADSKIH SAOBRAĆAJNICA BEZ UMP-a I SA UMP-om

3.1. Relevantne mreže u modeliranju saobraćajnih parametara

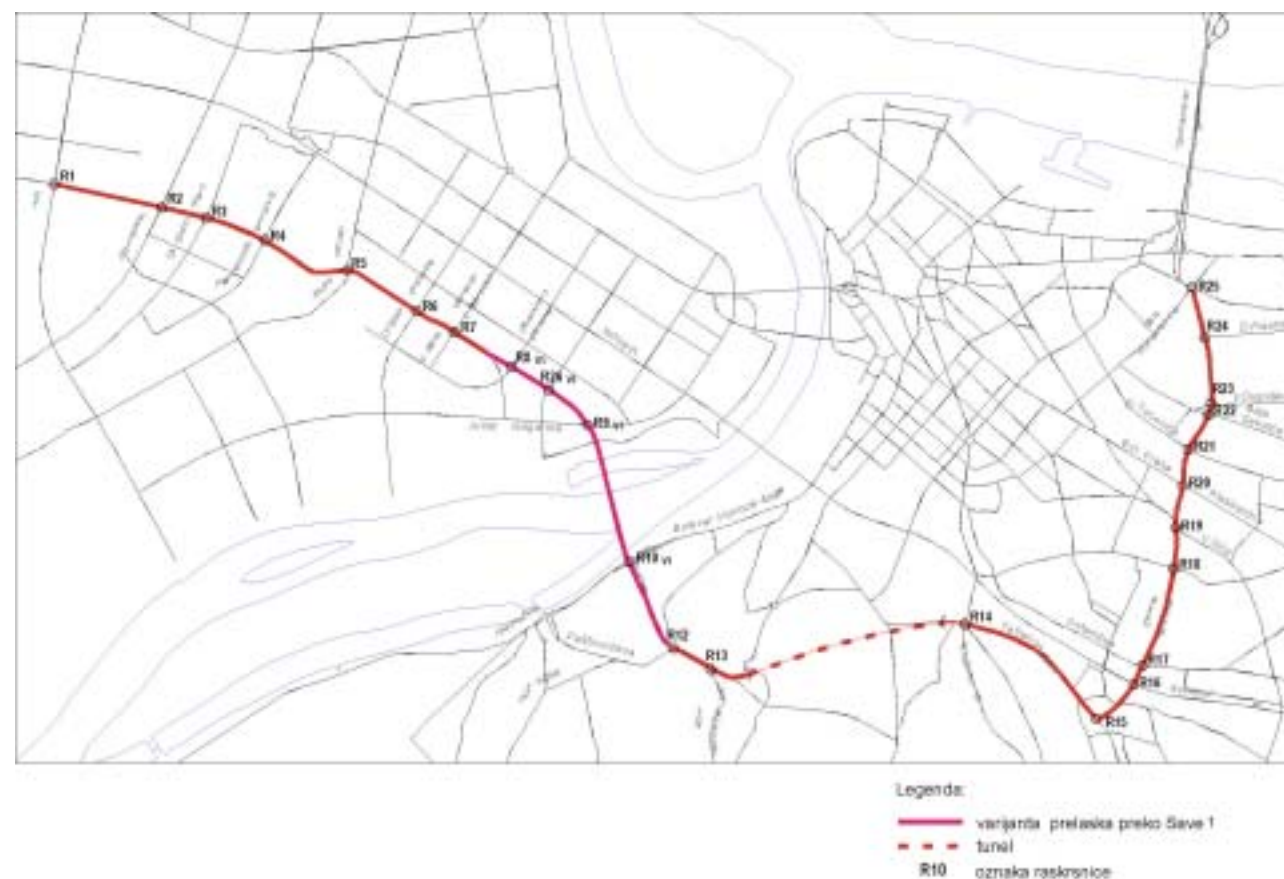
Ove mreže su definisane u Urbanističko-saobraćajnoj studiji. Na ovim mrežama, kao varijantnim saobraćajnim *ponudama*, modelirana je saobraćajna *tražnja* u jutarnjem vršnom času radnog dana za dva vremenska preseka (2002. i 2021. godina).

U narednom pregledu izložene su varijante relevantnih mreža na kojima su kalibrisane matrice saobraćajnih parametara s obzirom na saobraćajnu tražnju u jutarnjem vršnom času radnog dana za 2002. i 2021. godinu.

To su:

- (1) Postojeća mreža (stanje 2002.g.) bez UMP-a, opterećena matricom PA 2002., tzv. MREŽA BEZ INVESTICIJA u UMP u 2002.g., (scenario 200);
- (2) Postojeća mreža (stanje 2002.g.) sa UMP-om na prvoj funkcionalnoj celini (od T₆ do Hipodroma) opterećena matricom PA 2002., tzv. MREŽA SA INVESTICIJOM u etapnu gradnju UMP-a u 2002.g., (scenario 301);
- (3) Postojeća mreža (stanje 2002.g.) sa UMP-om na prvoj i trećoj funkcionalnoj celini (od T₆ do Hipodroma i od ulaza u tunel "Šumice" do Pančevačkog mosta) opterećena matricom PA 2002., tzv. MREŽA SA INVESTICIJOM u etapnu gradnju UMP-a u 2002.g., (scenario 302);
- (4) Postojeća mreža (stanje 2002.g.) sa UMP-om na ukupnoj dužini opterećena matricom PA 2002., tzv. MREŽA SA INVESTICIJOM u kompletan UMP u 2002.g., (scenario 303);
- (5) Postojeća mreža (stanje 2002.g.) bez UMP-a, opterećena matricom PA 2021., tzv. MREŽA BEZ INVESTICIJA u 2021.g., (scenario 500);
- (6) Planirana mreža po GP-u (stanje 2021.g.) bez UMP-a, opterećena matricom PA 2021., tzv. MREŽA BEZ INVESTICIJA u UMP u 2021.g., (scenario 1200);
- (7) Planirana mreža po GP-u (stanje 2021.g.) sa UMP-om (nulta varijanta) na prvoj funkcionalnoj celini (od T₆ do Hipodroma) opterećena matricom PA 2021., tzv. MREŽA SA INVESTICIJOM u etapnu gradnju UMP-a u 2021.g., (scenario 1301);
- (8) Planirana mreža po GP-u (stanje 2021.g.) sa UMP-om (nulta varijanta) na prvoj i trećoj funkcionalnoj celini (od T₆ do Hipodroma i od ulaza u tunel "Šumice" do Pančevačkog mosta) opterećena matricom PA 2021., tzv. MREŽA SA INVESTICIJOM u etapnu gradnju UMP-a u 2021.g., (scenario 1302);
- (9) Planirana mreža po GP-u (stanje 2021.g.) sa UMP-om (nulta varijanta) na ukupnoj dužini (varijanta prelaska ADE po GP-u) opterećena matricom PA 2021., tzv. MREŽA SA INVESTICIJOM u kompletan UMP u 2021.g., (scenario 1303);
- (10) Planirana mreža po GP-u (stanje 2021.g.) sa UMP-om na ukupnoj dužini (varijanta 1, pomerenog prelaska Save na špic ADE) opterećena matricom PA 2021., tzv. MREŽA SA INVESTICIJOM u kompletan UMP u 2021.g., (scenario 1304);
- (11) Planirana mreža po GP-u (stanje 2021.g.) sa UMP-om (varijanta 1) na prvoj funkcionalnoj celini (od T₆ do Hipodroma) opterećena matricom PA 2021., tzv. MREŽA SA INVESTICIJOM u etapnu gradnju UMP-a u 2021.g., (scenario 1304/1);
- (12) Planirana mreža po GP-u (stanje 2021.g.) sa UMP-om (varijanta 1) na prvoj i trećoj funkcionalnoj celini (od T₆ do Hipodroma i od ulaza u tunel "Šumice" do Pančevačkog mosta) opterećena matricom PA 2021., tzv. MREŽA SA INVESTICIJOM u etapnu gradnju UMP-a u 2021.g., (scenario 1304/2);

3.2. Šematski prikaz mreže sa usvojenom varijantom UMP-a

Slika 1. Šematski prikaz relevantne mreže sa usvojenom varijantom UMP-a

3.3. Učešće osnovnih kategorija gradskih saobraćajnica u relevantnim mrežama po dužini linkova

Relevantna mreža	Autoput (km)	Gradske magistrale (km)	Gradske saobraćajnice (saobraćajnice I reda) (km)	UMP (km)	UKUPNO (km)
200	77,46	445,56	241,99	-	765,01
301	77,46	445,56	235,99	16,94	775,95
302	77,46	445,38	235,69	24,62	783,15
303	77,46	444,58	235,53	34,10	791,67
500	77,46	444,23	241,39	-	763,08
501	77,46	444,67	233,15	16,94	772,22
502	77,46	444,69	232,85	24,62	779,62
503	77,46	443,89	232,69	34,10	788,14
1200	77,52	526,37	394,21	-	998,10
1301	77,52	525,58	395,08	16,66	1 014,84
1302	76,58	525,38	393,64	25,86	1 021,46
1303	76,58	524,78	391,96	35,34	1 028,66
1304	76,58	521,85	394,12	32,92	1 025,47
1304/1	76,58	522,64	392,87	16,57	1 008,66
1304/2	76,58	522,45	391,44	25,78	1 016,25

Napomena: Dužina osnovnih kategorija saobraćajnica u prethodnoj tabeli data je po linkovima (dužina deonice između dve raskrsnice u jednom smeru)

Primarna putna i ulična mreža na području GP

Kategorija saobraćajnice	Postojeća dužina (km)	Planirana dužina 2021.g. (km)	Izgradnja (km)	Rekonstrukcija (km)
Obilazni autoput	22,8	53,4	30,6	-
Gradski autoput	32,2	32,2	-	-
Magistrale	183,1	233,3	50,2	22,0
Ulice I reda	190,8	212,4	21,6	50,4
Ulice II reda	246,0	275,1	29,1	2,6
Ukupno	674,9	806,4	131,5	75,0
Planirani koridori		56,6		

4. OPŠTE KARAKTERISTIKE DOSTIGNUTIH SAOBRAĆAJNIH TOKOVA NA POSTOJEĆOJ MREŽI GRADSKIH SAOBRAĆAJNICA

S obzirom da se osnovni pokazatelji uslova odvijanja saobraćaja na relevantnim mrežama bez UMP-a i sa UMP-om, koji su dati u Urbanističko-saobraćajnoj studiji, odnose na jutarnji vršni čas radnog dana, to je za prevođenje ovih pokazatelja na PGDS neophodno utvrditi odnose između veličina saobraćaja u jutarnjem vršnom času radnog dana i PGDS-a.

Ovi odnosi su zavisni od:

- Opštih karakteristika časovnih osciliranja veličine saobraćaja u periodu radnog dana, tj. od odnosa između veličine saobraćaja u jutarnjem vršnom času ($q_{JV\bar{}}$) i prosečnog dnevnog saobraćaja radnog dana (PDS_{RD}).
- Opštih karakteristika dnevnih oscilacija veličina saobraćaja u periodu sedmice, tj. odnosa između prosečnog dnevnog saobraćaja radnog dana (PDS_{RD}) i prosečnog dnevnog saobraćaja u sedmici (PDS_{7D}).
- Opštih karakteristika po pitanju odnosa između veličina prosečnog dnevnog saobraćaja u sedmici (PDS_{7D}) i PGDS-a

Na osnovu raspoloživih podataka iz Urbanističko saobraćajne studije i podataka drugih istraživanja saobraćajnih tokova vršenih u Beogradu u koje spada i "Studija opravdanosti za objekat mosta Čukarica-Centar sa rekonstrukcijom postojećih saobraćajnica u zoni Hipodroma" iz 2000.g., kao i studije Saobraćajnog fakulteta iz 2002. godine pod nazivom: "Istraživanje karakteristika saobraćaja na području grada Beograda", izvedene su opšte karakteristike saobraćajnih tokova koje su potrebne u procedurama analize ekonomskih troškova upotrebe relevantnih mreža, a prikazane su u narednim poglavljima.

4.1. Opšti odnosi između veličina saobraćaja u jutarnjem vršnom času radnog dana i prosečnog godišnjeg dnevnog saobraćaja

Korišćenjem raspoloživih podataka iz navedenih studija opšti odnosi između veličina saobraćaja u jutarnjem vršnom času radnog dana i PGDS-a izvedeni su kroz sledeća četiri koraka:

(1) U prvom koraku utvrđeni su opšti odnosi između veličina saobraćaja u jutarnjem vršnom času radnog dana i prosečnog dnevnog saobraćaja radnog dana, koji glase:

a) Za putničke automobile

$$F_{PA\bar{V}} = \frac{q_{PA\bar{V}}}{PDS_{PA\bar{R}D}}; \quad F_{PA\bar{V}} = 0,075$$

b) Za autobuse

$$F_{BUS\bar{V}} = \frac{q_{BUS\bar{V}}}{PDS_{BUS\bar{R}D}}; \quad F_{BUS\bar{V}} = 0,1$$

(2) U drugom koraku utvrđeni su opšti odnosi između veličina prosečnog dnevnog saobraćaja radnog dana i prosečnog dnevnog saobraćaja u periodu sedmice, koji glase:

a) Za putničke automobile

$$F_{PA\bar{R}D} = \frac{PDS_{PA\bar{R}D}}{PDS_{PA\bar{7}D}}; \quad F_{PA\bar{R}D} = 1,1$$

b) Za autobuse

$$F_{BUS\bar{R}D} = \frac{PDS_{BUS\bar{R}D}}{PDS_{BUS\bar{7}D}}; \quad F_{BUS\bar{R}D} = 1,1$$

(3) U trećem koraku utvrđeni su opšti odnosi između veličina prosečnog dnevnog saobraćaja u periodu sedmice i PGDS-a, koji glase:

a) Za putničke automobile

$$PDS_{PA\bar{7}D} \approx PGDS_{PA}; \quad F_{PA\bar{7}D} = \frac{PDS_{PA\bar{7}D}}{PGDS_{PA}}; \quad F_{PA\bar{7}D} = 1$$

b) Za autobuse

$$PDS_{BUS\bar{7}D} \approx PGDS_{BUS}; \quad F_{BUS\bar{7}D} = \frac{PDS_{BUS\bar{7}D}}{PGDS_{BUS}}; \quad F_{BUS\bar{7}D} = 1$$

(4) U četvrtom koraku utvrđeni su opšti odnosi između veličina saobraćaja u jutarnjem vršnom času radnog dana i PGDS-a, koji glase:

a) Za putničke automobile

$$K_{PA\bar{V}} = F_{PA\bar{V}} \times F_{PA\bar{R}D} \times F_{PA\bar{7}D}; \quad K_{PA\bar{V}} = 0,075 \times 1,1 \times 1; \quad K_{PA\bar{V}} = 0,0825$$

b) Za autobuse

$$K_{BUS\bar{V}} = F_{BUS\bar{V}} \times F_{BUS\bar{R}D} \times F_{BUS\bar{7}D}; \quad K_{BUS\bar{V}} = 0,1 \times 1,1 \times 1; \quad K_{BUS\bar{V}} = 0,11$$

4.2. Prosečan broj putnika u putničkim vozilima po svrhama putovanja u vršnim časovima (jutarnji i popodnevni) i ostalim (van vršnim) časovima radnog dana

Korišćenjem raspoloživih podataka iz "Studije opravdanosti mosta Čukarica – Centar sa rekonstrukcijom postojećih saobraćajnica u zoni Hipodroma", Juginus, 2000. godine, zatim iz podataka iz materijala pod naslovom "Definisanje uslova za raspisivanje javnog oglasa za ostvarivanje prava prevoza na gradskim i prigradskim linijama na teritoriji Beograda", Juginus-TIM, iz 2002. godine, kao i iz studije "Istraživanje karakteristika transportnih zahteva, transportne ponude, efikasnosti i kvaliteta sistema javnog masovnog prevoza putnika u Beogradu", Saobraćajni fakultet, Beograd, 2002.g. izvedeni su odgovori na naslovom postavljena pitanja i to:

(1) Za putničke automobile

a) U vršnim časovima radnog dana

- 2% PA u kojima je prosečno 1,6 putnika sa svrhom SLUŽBENO PUTOVANJE;
- 78% PA u kojima je prosečno 1,3 putnika sa svrhom POSAO;
- 20% PA u kojima je prosečno 1,8 putnika sa svrhom OSTALO;

b) U ostalim (van vršnim) časovima radnog dana

- 1% PA u kojima je prosečno 1,6 putnika sa svrhom SLUŽBENO PUTOVANJE;
- 10% PA u kojima je prosečno 1,3 putnika sa svrhom POSAO;
- 89% PA u kojima je prosečno 1,8 putnika sa svrhom OSTALO;

(2) Za autobuse

a) U vršnim (jutarnjim) časovima radnog dana na mreži u postojećem stanju $N_{v\check{c}}$
 $N_{BUS_{vr\check{c}}} = 1343$ (zglobnih=780, solo=563), sa prosečnom popunjenošću oko 90%.

- prosečno 100 putnika u autobusu i to:
  - 35 sa svrhom POSAO (oko 35% od prosečnog broja putnika u autobusu),
  - 15 sa svrhom ODLASKA U ŠKOLU/FAKULTET (oko 15% od prosečnog broja putnika u autobusu),
  - 35 sa svrhom OBAVLJANJE PRIVATNOG POSLA (oko 35% od prosečnog broja putnika u autobusu),
  - 15 sa svrhom OSTALO (oko 15% od prosečnog broja putnika u autobusu),

b) U ostalim (van vršnim) časovima radnog dana na mreži u postojećem stanju $N_{o\check{c}}$
 $N_{BUS_{o\check{c}}} = 1071$ (zglobnih=508, solo=563), sa prosečnom popunjenošću oko 45%.

- prosečno 50 putnika u autobusu i to:
  - 15 sa svrhom POSAO (oko 30% od prosečnog broja putnika u autobusu),
  - 5 sa svrhom ODLASKOM U ŠKOLU/FAKULTET (oko 10% od prosečnog broja putnika u autobusu),
  - 15 sa svrhom OBAVLJANJE PRIVATNOG POSLA (oko 30% od prosečnog broja putnika u autobusu),
  - 15 sa svrhom OSTALO (oko 30% od prosečnog broja putnika u autobusu).

5. OSNOVNI PODACI IZ GENERALNOG PROJEKTA ZA USVOJENU VARIJANTU UMP-a

Generalnim planom Beograda 2021. godine predviđeno je formiranje unutrašnjeg magistralnog poluprstena (UMP) oko centralne zone koju čine staro jezgro Beograda, budući centar u savskom amfiteatru stari i novi centar u Novom Beogradu.

Cilj izrade generalnog projekta je obezbeđenje projektne i studijske dokumentacije koja će predstavljati tehničku proveru i razradu koncepcije za saobraćajnicu "Unutrašnji magistralni poluprsten" (UMP) koja je predložena Generalnim planom Beograda 2021. godine.

Na osnovu rezultata istraživanja (studija) i Generalnog projekta predložena su rešenja i doneta odluka o: optimalnom koridoru, geometrijskim poprečnim profilima, lokacijama i koncepcijama ukrasnih mesta, funkcionalnom i prostornom odnosu prema postojećim i budućim urbanističkim sadržajima, tretmanu različitih vidova gradskog saobraćaja, koncepciji upravljanja saobraćajem duž koridora i u njegovom uticajnom području, uslovima eksploatacije, funkcionalnom i prostornom odnosu prema postojećim i budućim komunalnim sistemima i sl.

Pored navedenih zahteva Generalni projekat nudi optimizaciju faze dalje razrade UMP-a koje će se sprovoditi kroz urbanističku dokumentaciju i projekte.

Unutrašnji magistralni poluprsten treba da stvori uslove alternativnog međusobnog povezivanja pojedinih delova grada obodom centralnog područja čime će se štititi centralno područje od lokalnog tranzitnog saobraćaja, a njegovom izgradnjom stvoriće se i uslovi za postupno prilagođavanje osnovne ulične mreže UMP-u.

Polaznu osnovu za izradu Generalnog projekta predstavljali su programski uslovi proistekli iz planske dokumentacije (GP Beograda 2021. godine), studije gradske saobraćajne mreže, studije pojedinih komunalnih sistema, podataka o postojećem stanju urbanističke nadgradnje i komunalnih sistema.

Za potrebe Generalnog projekta izrađene su prateće studije:

- urbanističko-saobraćajna studija,
- geotehnička studija
- studija klimatskih parametara,
- studija hidroloških i hidrografskih parametara,
- analiza uticaja na životnu sredinu i
- studija uticaja na infrastrukturne i komunalne sisteme.

5.1. Osnovne postavke datih rešenja

Projektom zadatkom investitora definisani su obim i struktura projektne dokumentacije.

Generalnim planom Beograda 2021. god. dati su neophodni programski uslovi a pratećim studijama definisani su svi ostali parametri neophodni za izradu Generalnog projekta.

Koridor trase UMP-a u potpunosti je definisan Generalnim planom Beograda (2021. god.), a Generalnim projektom je trebalo izvršiti tehničku proveru i razradu već definisane koncepcije za ovu saobraćajnicu.

Kao osnovne postavke, pored uslova zadatih Generalnim planom i parametara definisanih pratećim studijama vodilo se računa da se:

- posebno u zonama većih ukrasnih mesta maksimalno koristi raspoloživo gradsko građevinsko zemljište, štiti postojeća infrastruktura, prirodna i kulturna dobra kao i oformljene ili planirane prostorne urbanističke celine,
- u koridoru trase UMP-a može se korektno ostvariti vođenje planiranog šinskog sistema kao i dogradnja delova osnovne ulične mreže.

5.2. Osnovne karakteristike trase i ukrasnih mesta

5.2.1. Potez od saobraćajnice T₆ do ulice Agostina Neta

Na ovom potezu svi horizontalni i vertikalni elementi trase sa neznatnim izmenama (u zoni ukrasnog mesta sa ulicom Tošin Bunar) usaglašeni su sa projektovanim i izvedenim stanjem saobraćajnice 2a-2a.

5.2.2. Potez od ulice Agostina Neta do ulaza u tunel "Dedinje" (Topčider)

Obzirom na specifičnosti i posebne karakteristike ovog poteza bilo je neophodno da se pored detaljne analize zadatog koridora istraže i druge mogućnosti a posebno koridor u zoni brodogradilišta i donjeg špica Ade Ciganlije sa dve podvarijante sa ulazom u tunel "Senjak" i u tunel "Dedinje" u Topčideru (GP Beograd-2021).

Obzirom na potrebu vođenja šinskog sistema (LRT-a) u zoni premošćavanja reke Save posebno su (u varijantama sa mostom) analizirani konstruktivni sistemi sa vođenjem šinskog vozila i pešaka (biciklista) u istoj ravni sa kolovoznim površinama i sa denivelisanjem šinskog i pešačkog saobraćaja u odnosu na motorni saobraćaj.

U svim rešenjima (sa mostom) bilo je neophodno osetno podizanje nivelete, kako bi se na korektan način ostvarila ukrsna mesta i potrebna premošćavanja (na desnoj obali Save) a posebno u varijantama denivelisanog vođenja šinskog sistema, kao i relativno manjeg ugrožavanja rekreativne zone Ade Ciganlije.

Ovakva postavka uslovljavala je nepovoljna rešenja ukrasnih mesta na levoj obali Save a posebno površinsku raskrnicu sa ulicom Jurija Gagarina kao i vođenje šinskog vozila (LRT-a).

Generalnim projektom ispitana je i mogućnost vođenja trase tunelom ispod reke Save.

Razmatranjem više varijanata došlo se do zaključka da je (samo) u koridoru po Generalnom planu moguće ostvariti rešenje sa "potopljenim" tunelom sa po dve tunelske cevi za motorna vozila, posebnom cevi za šinsko vozilo i dve denivelisane komore za infrastrukturu i evakuaciju.

Dato rešenje pored negativnih ocena vezanih za sistem vodosnabdevanja, remećenje režima toka (i podzemnih tokova), zaštitu priobalja (pojava velikih voda u vreme izgradnje), problema vezanih za izvođenje u zoni korita reke Save a posebno na delu Ade Ciganlije, kao i saobraćajnih problema (rešenja na levoj obali – kao i kod rešenja sa mostom) i relativno povoljne cene izgradnje nije prihvaćeno od strane obrađivača Generalnog projekta i Stručnog saveta.

Posebno su bile negativne ocene obrađivača analize životne sredine.

Na ovom potezu obrađeno je više varijanata a u Generalnom projektu su prezentovane:

1) Varijanta V_0 u koridoru zadatam Generalnim planom Beograda 2021. god. sa podvarijantama:

- a) sa premošćavanjem reke Save,
- b) sa tunelom ispod reke Save i Ade Ciganlije,
- c) sa povezivanjem obe podvarijante (sa mostom i sa tunelom) na tunel "Senjak"

2) Varijanta V_1 sa koridorom: zona železničke stanice Novi Beograd, brodograđilište, špic Ade Ciganlije, Bulevar Vojvode Mišića sa ulazom u tunel "Dedinje" u Topčideru i podvarijantama V_{1-c} – sa ulazom u tunel "Senjak".

Nakon obavljenog vrednovanja svih predloženih rešenja od strane obrađivača studija i Generalnog projekta kao i Stručnog saveta Investitora, kao najpovoljnije rešenje Investitoru je predložena Varijanta V_1 , s tim što je neznatna prednost data rešenju sa ulazom u tunel "Dedinje" u Topčideru u odnosu na rešenje u tunel "Senjak".

Osnovne prednosti varijante V_1 (špic Ade Ciganlije) u odnosu na rešenje po varijantama V_0 (most i tunel) čine:

- kraća trasa
- povoljniji horizontalni i vertikalni elementi
- povoljnija urbanističko-saobraćajna rešenja na celom potezu a posebno na levoj obali Save (Novi Beograd)
- povoljnije vođenje šinskog sistema (LRT)
- povoljniji je odnos prema turističko-rekreativnim lokalitetima Ade Ciganlije i Hipodroma,
- stvoreni su uslovi za povoljnija rešenja premošćavanja reke Save kao i povezivanje postojeće i planirane osnovne ulične mreže na celom potezu.

Osnovnim geometriskim profilom definisane su tri saobraćajne trake po smeru za motorna vozila na celom potezu kao i "baštica" za šinska vozila (LRT) u zoni premošćavanja Save.

5.2.3. Potez od ulaza u tunel "Dedinje" u Topčideru do ulaza u tunel "Šumice"

Na ovom potezu trasa je položena u zadatam koridoru sa izuzetkom podvarijanti vođenih kroz tunel "Senjak".

Niveletu kao i postavku rešenja ukrasnog mesta "Stara Autokomanda" uslovili su železnički tuneli u zoni ulaza na stadion sportskog društva "Partizan".

Osnovna karakteristika ovog poteza a posebno deonice između "stare Autokomade" i Ustaničke ulice je veliki obim rušenja stambenih i poslovnih objekata odnosno troškovi eksproprijacije, kao i potreba za dogradnjom delova nove ulične mreže i servisnih traka uz autoput.

Datim rešenjima ukrasnog mesta u zoni Autoputa ostvarene su denivelisane veze kako sa autoputem tako i sa ostalom primarnom uličnom mrežom.

5.2.4. Potez od ulaza u tunel "Šumice" do Pančevačkog mosta

Na ovom potezu trasa u potpunosti prati zadati koridor UMP-a sa tri karakteristične građevinske i funkcionalne celine.

1) Deonica od Ustaničke ulice do Južnog bulevara

Na ovoj deonici usvojeno je rešenje sa plitkim tunelom koje u odnosu na površinsko vođenje trase ima više prednosti:

- sačuvana je prostorno-ambijentalna celina ovog lokaliteta,
- smanjen je obim rušenja stambenih i poslovnih objekata u koridoru trase (koja bi morala biti u useku),
- povoljniji su vertikalni elementi trase kao i
- stvorene su mogućnosti da se pogodnim izborom načina izvođenja radova (otvoreni iskop), prostor iznad tunelskih cevi dodatno iskoristi (parkinzi, magacini, poslovni prostor i sl.).

Ukrsno mesto sa Južnim bulevarom rešeno je denivelisanjem i pogodnim uklapanjem u već definisana rešenja ulice Gospodara Vučića i Južnog bulevara.

2) Deonica od Južnog bulevara do ulice Dimitrija Tucovića

Na ovoj deonici, s obzirom na specifičnost lokaliteta i pogodnu konfiguraciju, predloženo je denivelisano rešenje, s tim da se tranzitni saobraćaj vodi sa dve tunelske cevi sa po dve saobraćajne trake po smeru, a kontakt sa ulicama Žičkom i Vojislava Ilića kao i Bulevarom kralja Aleksandra, ostvaruje površinski vođenom trasom koja je u potpunosti usaglašena sa važećim planskim aktima.

Ukrsno mesto sa ulicom Dimitrija Tucovića rešeno je denivelisanjem (most) i sa obostranim priključcima (uliv, izliv) preko postojećih bočnih (paralelnih) saobraćajnica povezanih površinskim raskrsnicama (semaforizovane) na ulicu Dimitrija Tucovića.

3) Deonica od ulice Dimitrija Tucovića do Pančevačkog mosta

Ova deonica najvećim delom koristi koridor Severnog bulevara koji na celom potezu ima raspoloživi regulacioni profil od oko 23m.

S obzirom na potrebu da se saobraćaj sa naseljenog prostora iznad Severnog bulevara prihvati bez kontakta na UMP, nedovoljan regulacioni profil ove saobraćajnice, potrebe za jačim pešačkim kretanjima u zoni oko groblja, kao i želju da se maksimalno sačuvaju postojeći zasadi platana (posađeni 1951. god.), na ovom delu je neophodno porušiti stambene objekte sa desne strane (lošeg kvaliteta) i na taj način stvoriti uslove da se:

- ostvari pun profil UMP-a,
- ostvare korektne pešačke površine u zoni groblja,
- maksimalno sačuvaju postojeći platani,
- oformi servisna saobraćajnica i
- omogućiti zasadi još jednog niza platana

Ukrsna mesta sa ulicama Baje Sekulića i novoformirane servisne saobraćajnice neophodno je denivelisati u odnosu na UMP.

Ukrsna mesta sa ulicom Mije Kovačevića i Partizanski put rešeno je denivelisanjem (premošćavanjem) sa direktnim priključcima na UMP uz neophodnu rekonstrukciju kružnog toka kod Bogoslovije kao i autobusnog i tramvajskog terminala.

Trasa UMP-a završena je na početku navoza na Pančevački most.

Ukupna dužina trase UMP-a je 17200 m.

Ukrsna mesta sa ulicom 29. novembar i Spoljnom magistralnom tangentom definisani su važećim planskim aktima.

5.3. Programsko projektni elementi

Za dimenzionisanje osnovnih elemenata poprečnog profila usvojeni su iz urbanističko saobraćajne studije sledeći programsko – projektni elementi :

1. Rang saobraćajnice: gradska magistrala
2. Računska brzina: $V_r = 80$ km/h
3. Računska brzina na rampama: $V_{rr} = 40$ (30) km/h
4. Dozvoljena brzina: $V_d = 60$ (50) km/h
5. Maksimalni podužni nagib:
  - na osnovnoj trasi : $i_{max} = 5\%$ (6%)
  - na rampama : $i_{max} = 7\%$
  - za LRT : $i_{max} = 6\%$
6. Broj vozni traka:
  - od T-6 do ul. Tošin Bunar 2+2 (3+3)
  - od ul. Tošin Bunar do ul. Paštrovićeve 3+3
  - od ul. Paštrovićeve do Panč. mosta 2+2 (3+3)
7. Širina vozne trake $t_s = 3,50$ m
8. Širina trake za prestrojavanje $t_p = 3,00$ m
9. Širina vozne trake na rampama:
  - jednosmerne jednostrane rampe $t_s = 4,50$ m
  - jednosmerne dvotračne rampe $t_s = 2 \times 3,25$ m
  - dvosmerne dvotračne rampe $t_s = 2 \times 3,25$ m
10. Širina trake za ubrzanje/usporenje $t_a = 3,5$ m
11. Širina srednje razdelne trake:
  - na denivelisanim deonicama $t_r = 1,50$ m
  - na deonicama sa površinskim raskrsnicama $t_r = 4,50$ m

12. Stajalište javnog gradskog prevoza :
stajalište za autobuse u nišama :

minimalne dužine	35,00 m
minimalne širine	3,00 m
LRT – posebno telo (baštica) u sredini	
minimalne širine	8,50 m
središna stajališta dužine	50-100 m
širina platforme	5,00 (4,00) m

13. Poprečni profil UMP – a projektovati sa dva odvojena kolovoza na celom potezu od saobraćajnice T₆ do Pančevačkog mosta

Svi horizontalni i vertikalni elementi trase usaglašeni su sa definisanim osnovnim programsko-projektnim elementima (Urbanističko-saobraćajna studija).

5.4. Troškovi izgradnje

5.4.1. Struktura troškova za realizaciju usvojene varijante V₁

Obračun površina za rešenje sa mostom preko špica Ade Ciganlije

	DEONICA	st. površine m ²	pos. prostor m ²	zemljište m ²
1.	Od T ₆ do ul Prol. Solidarnosti (km 4+900)	890	-	152 820
2.	Od km 4+900 do tunela Dedinje	1 020	4 650	114 220
3.	Od Autokomande do autoputa Beograd - Niš	28 650	6 140	138 880
4.	Od autoputa Beograd - Niš do Pančevačkog mosta	38 950	16 890	133 570 **17 600
	UKUPNO:	69 510	27 680	556 470 **17 600

** Površina zemljišta koja se privremeno izuzima u toku izgradnje

5.4.2. Orijentacioni pregled troškova na inženjerskim konstrukcijama – mostovi –

T ₆ – Agostina Neta		
Nadvožnjak “D. Lekića – Španca” (25m)		130 635 €
Nadvožnjak “Generala Nedeljkovića” (25m)		130 625 €
Vijadukt “Tošin bunar” (190+70=260m)		3 319 250 €
UKUPNO:		3 580 500 €

Od Agostina Neta do ulaza u tunel “Dedinje”		
Varijanta “Jurija Gagarina” (400+800=1200m)		31 311 250 €
Most “Špic” (900m)		76 545 000 €
Petlja “Radnička” (400+400+700=1500m)		13 128 750 €
Vijadukt “Senjak” (350m)		34 800 000 €
Petlja “Senjak” (320+850=1170m)		8 400 000 €
Vijadukt “Topčider”		15 750 000 €
UKUPNO:		179 935 000 €

Potez od izlaska iz tunela “Dedinje” do ulaska u tunel “Šumice”		
Vijadukt “Autokomanda” (549+384+100=1033m)		16 160 700 €
Vijadukt “Auto put” (817+1224+371=2412m)		23 508 000 €
UKUPNO:		39 668 700 €

Potez od Ustaničke do Pančevačkog mosta - kraj trase		
Vijadukt “Južni bulevar” (102m)		1 629 900 €
Vijadukt “Dimitrija Tucovića” (190m)		3 030 500 €
Vijadukt “Mije Kovačevića” (337+336+240=913m)		9 511 800 €
UKUPNO:		14 169 200 €

TRASA V₁ - špic Ade		3 580 500 €
Tunel “Dedinje”		179 935 000 €
		39 668 700 €
		14 169 200 €
UKUPNO:		237 353 400 €

5.4.3. Orijentacioni pregled troškova na inženjerskim konstrukcijama – tuneli –

- tunel Dedinje (V ₀ i V ₁) (1615m)		21 015 120 €
- tunel Šumice (577m)		9 541 737 €
- tunel Vračar (703m)		11 456 554 €
UKUPNO:		42 012 411 €

- tunel Sava (V ₀) (1990m)		67 660 000 €
UKUPNO:		109 672 411 €

5.4.4. Orijentacioni troškovi delova trase na tlu bez infrastrukture, saobraćajne signalizacije i opreme

Potez od saobraćajnice T₆ do ulice Agostina Neta dužine 4 000 m.

- na osnovnoj trasi izgradnja (m ² 69 300)	5 400 000 €
- na osnovnoj trasi rekonstrukcija (m ² 19 250)	460 000 €
- dogradnja nove ulične mreže (m ² 3 600)	260 000 €
UKUPNO:	6 120 000 €

Potez od ulice Agostina Neta do ulaza u tunel "Dedinje"

- Varijanta V ₀ – tuneli (most)	
- na osnovnoj trasi izgradnja (m ² 58 700)	4 640 000 €
- dogradnja nove ulične mreže (m ² 34 000)	2 700 000 €
UKUPNO:	7 340 000 €

Potez od izlaska iz tunela "Dedinje" do ulaza u tunel "Šumice"

- na osnovnoj trasi izgradnja (m ² 31 250)	2 500 €
- dogradnja nove ulične mreže i servisnih saobraćajnica uz autoput (m ² 52 400)	6 700 €
UKUPNO:	9 200 €

Potez od Ustaničke do Pančevačkog mosta – kraj trase

- na osnovnoj trasi izgradnja (m ² 25 750)	2 100 000 €
- dogradnja nove ulične mreže (m ² 29 100)	2 300 000 €
UKUPNO:	4 400 000 €

5.4.5. Sumarni pregled troškova izgradnje unutrašnjeg magistralnog poluprstena (UMP-a) po delovima koji predstavljaju funkcionalne celine za varijantu V₁ (sa tunelom "Dedinje" – Topčider)

1) PRVA FUNKCIONALNA CELINA – od saobraćajnice T₆ do ulaza u tunel "Dedinje"-Topčider

- troškovi eksproprijacije	15 400 000 €
- inženjerske konstrukcije – mostovi	237 353 400 €
- inženjerske konstrukcije – tuneli	/
- saobraćajne površine na tlu	13 250 000 €
ukupno :	266 003 400 €
nepredviđeni troškovi 20%	53 200 680 €
UKUPNO :	319 204 480 €

2) DRUGA FUNKCIONALNA CELINA – od ulaza u tunel "Dedinje" do ulaza u tunel "Šumice"

- troškovi eksproprijacije	45 260 000 €
- inženjerske konstrukcije – mostovi	39 668 700 €
- inženjerske konstrukcije – tuneli	21 015 300 €
- saobraćajne površine na tlu	9 200 000 €
ukupno:	115 144 000 €
nepredviđeni troškovi 20%	23 028 800 €
UKUPNO:	138 172 800 €

3) TREĆA FUNKCIONALNA CELINA – od ulaza u tunel "Šumice" do Pančevačkog mosta

- troškovi eksproprijacije	77 790 000 €
- inženjerske konstrukcije – mostovi	14 169 200 €
- inženjerske konstrukcije – tuneli	20 998 100 €
- saobraćajne površine na tlu	4 400 000 €
ukupno:	117 357 300 €
nepredviđeni troškovi 20%	23 471 460 €
UKUPNO:	140 828 760 €

5.4.7. Rekapitulacija troškova izgradnje unutrašnjeg magistralnog poluprstena od saobraćajnice T₆ do Pančevačkog mosta za usvojenu varijantu V₁

Trasa sa varijantom V₁ - preko špica Ade (tunel "Dedinje")

- Troškovi eksproprijacije	138 450 000 €
- Inženjerske konstrukcije – mostovi	291 191 300 €
- Inženjerske konstrukcije – tuneli	42 013 412 €
- Saobraćajne površine na tlu	26 850 000 €
ukupno:	498 504 712 €
nepredviđeni troškovi 20%	99 600 942 €
UKUPNO:	598 105 654 €

5.5. Troškovi realizacije projekta po scenarijima ekonomskog vrednovanja i dinamika ulaganja

5.5.1. Za scenario ekonomskog vrednovanja opravdanosti izgradnje kompletnog projekta UMP-a na ukupnoj dužini od T₆ do Pančevačkog mosta

- Troškovi eksproprijacije	138 450 000 €
- Inženjerske konstrukcije – mostovi	291 191 300 €
- Inženjerske konstrukcije – tuneli	42 013 412 €
- Saobraćajne površine na tlu	26 850 000 €
ukupno:	498 504 712 €
nepredviđeni troškovi 20%	99 600 942 €
UKUPNO:	598 105 654 €

5.5.2. Za scenario ekonomskog vrednovanja opravdanosti etapne realizacije projekta UMP-a od T₆ do ulaza u tunel Dedinje

- Troškovi eksproprijacije	15 400 000 €
- Inženjerske konstrukcije - mostovi	237 353 400 €
- Inženjerske konstrukcije - tuneli	- €
- Saobraćajne površine na tlu	13 250 000 €
ukupno:	266 003 400 €
nepredviđeni troškovi 20%	53 200 680 €
UKUPNO:	319 204 480 €

5.5.3. Za scenario ekonomskog vrednovanja opravdanosti etapne realizacije projekta UMP-a od T₆ do ulaza u tunel Dedinje i od ulaza u tunel Šumice do Pančevačkog mosta

- Troškovi eksproprijacije	93 190 000 €
- Inženjerske konstrukcije - mostovi	251 522 600 €
- Inženjerske konstrukcije - tuneli	20 998 100 €
- Saobraćajne površine na tlu	17 650 000 €
ukupno:	383 360 700 €
nepredviđeni troškovi 20%	76 672 140 €
UKUPNO:	460 032 840 €

5.6 Dinamika ulaganja po godinama i scenarijima ekonomskog vrednovanja

Na osnovu podataka dobijenih od Direkcije za građevinsko zemljište i izgradnju Beograda o inicijalnom planerskom periodu koji se odnosi na pripreme za gradnju i gradnju UMP-a u celini i po etapama kao i na osnovu Generalnim projektom predviđenih troškova za realizaciju projekta po osnovnim pozicijama radova, definisana je dinamika ulaganja po godinama za sve scenarije vrednovanja

Za realizaciju kompletnog projekta UMP-a od T ₆ do Pančevačkog mosta		Za realizaciju prve funkcionalne celine UMP-a od T ₆ do Hipodroma (ulaz u tunel "Dedinje")		Za realizaciju prve i treće funkcionalne celine UMP-a od T ₆ do Hipodroma (ulaz u tunel "Dedinje") i od ulaza u tunel "Šumice" do Pančevačkog mosta	
godina	%	godina	%	godina	%
druga pol. 2005	7,9%	druga pol. 2005	13,7%	druga pol. 2005	9,9%
2006	18,7%	2006	37,3%	2006	24,2%
2007	23,8%	2007	48,9%	2007	31,1%
2008	24,6%	Σ	100%	2008	34,9%
2009	25,0%			Σ	100%
Σ	100%				

6. USLOVI ODVIJANJA SAOBRAĆAJA NA RELEVANTNIM MREŽAMA

Uslovi odvijanja saobraćaja na relevantnim mrežama koji su istraživani u Urbanističko-saobraćajnoj studiji iskazani su kroz veličine odgovarajućih saobraćajnih parametara u jutarnjem vršnom času radnog dana za dva vremenska preseka, tj. za 2002 i 2021.g. Ovi vremenski preseki su uslovljeni vremenskim okvirima aktuelnog GP-a i nisu podudarni sa vremenskim presecima prve i dvadesete godine inicijalnog planerskog perioda eksploatacije projekta UMP-a. S obzirom da je za primenu troškovnih modela u proceduri ekonomskog vrednovanja potrebna šira lista pokazatelja o uslovima saobraćaja na relevantnim mrežama, to je osim Urbanističko saobraćajne studije, za njeno kompletiranje oslonac tražen i u drugim studijama.

Postupak definisanja kompletne liste pokazatelja, za prvu i dvadesetu godinu inicijalnog planerskog perioda eksploatacije UMP-a, koji su neophodni za proceduru ekonomskog vrednovanja sproveden je kroz tri koraka i to:

- (1) U prvom koraku (poglavlje 6.1.) izloženi su pokazatelji uslova saobraćaja na relevantnim mrežama koji su dobijeni u Urbanističko-saobraćajnoj studiji, a koji se odnose na 2002.g. i 2021.g.
- (2) U drugom koraku (poglavlje 6.2.) izvršena je dopuna liste neophodnih pokazatelja uslova saobraćaja u 2002.g. i 2021.g. na mrežama koje su relevantne za utvrđene scenarije ekonomskog vrednovanja,
- (3) U trećem koraku (poglavlje 6.3.) veličine iz dopunjene liste neophodnih pokazatelja uslova saobraćaja koje su se odnosile na 2002.g. i 2021.g. prilagođene su PRVOJ i DVADESETOJ godini inicijalnog planerskog perioda eksploatacije UMP-a i to:

A. Za scenario ekonomskog vrednovanja u slučaju realizacije KOMPLETNOG PROJEKTA UMP-a na ukupnoj dužini od T₆ do Pančevačkog mosta, inicijalni planerski period eksploatacije je:

- Prva godina =2010.
- Dvadeseta godina =2029.

B. Za scenario ekonomskog vrednovanja u slučaju ETAPNE REALIZACIJE PROJEKTA.

a) Opcija za scenario ekonomskog vrednovanja etapne realizacija projekta koja podrazumeva da se u prvoj ETAPI gradi samo prva funkcionalna celina UMP-a, tj. deo od T₆ do Hipodroma (ulaz u tunel "Dedinje"), inicijalni planerski period eksploatacije je:

- Prva godina =2008.
- Dvadeseta godina =2027.

b) Opcija za scenario ekonomskog vrednovanja etapne realizacije projekta koja podrazumeva da se u prvoj ETAPI grade prva i treća funkcionalna celina UMP-a, tj. deo od T₆ do Hipodroma (ulaz u tunel "Dedinje") i deo od ulaza u tunel "Šumice" do Pančevačkog mosta, inicijalni planerski period eksploatacije je:

- Prva godina =2009.
- Dvadeseta godina =2028.

Prilagođavanje veličina na prvu godinu izvršeno je postupkom interpolacije, a prilagođavanje na dvadesetu godinu izvršeno je postupkom ekstrapolacije.

6.1. Pokazatelji uslova odvijanja saobraćaja koji su definisani u Urbanističko-saobraćajnoj studiji

U narednom tabelarnom pregledu izloženi su osnovni podaci o uslovima odvijanja saobraćaja na relevantnim mrežama. Ovi pokazatelji predstavljaju uslove odvijanja saobraćaja u jutarnjem vršnom času radnog dana za 2002 i 2021. godinu na razmatranim mrežama bez UMP-a i sa UMP-om u uslovima postojećeg stanja mreže za 2002.g. i u uslovima mreže kakvi su predviđeni po GP-2021.g.

Opis mreže (scenario)	Kategorija saobraćajnice	Transportni rad (TR) vozkm	Transportno vreme (TH _{voz}) vozh	Prosečno iskorišćenje kapaciteta %	Prosečno brzine PA u vožnji V (km/h)
Postojeća mreža (stanje 2002.g.) bez UMP-a, opterećena matricom PA 2002., tzv. MREŽA BEZ INVESTICIJA u UMP u 2002.g., (scenario 200)	Autoput	87 187,8	4 265,5	66	20,44
	Gr. magistrala	251 480,5	9 746,0	55	25,80
	Gradska saobr.	104 857,6	6 950,8	50	15,08
	UKUPNO	443 525,9	20 962,3		
Postojeća mreža (stanje 2002.g.) sa UMP-om na prvoj funkcionalnoj celini (od T ₆ do Hipodroma) opterećena matricom PA 2002., tzv. MREŽA SA INVESTICIJOM u etapnu gradnju UMP-a u 2002.g., (scenario 301)	Autoput	78 540,5	1 767,2	60	44,44
	Gr. magistrala	225 264,6	7 475,9	52	30,13
	Gradska saobr.	95 455,5	2 763,7	43	35,54
	UKUPNO	399 260,6	12 006,8		
Postojeća mreža (stanje 2002.g.) sa UMP-om na prvoj i trećoj funkcionalnoj celini (od T ₆ do Hipodroma i od ulaza u tunel "Šumice" do Pančevačkog mosta) opterećena matricom PA 2002., tzv. MREŽA SA INVESTICIJOM u etapnu gradnju UMP-a u 2002.g., (scenario 302)	Autoput	79 867,2	1 851,8	62	43,13
	Gr. magistrala	260 047,0	7 489,2	52	34,72
	Gradska saobr.	90 615,1	2 560,3	41	35,92
	UKUPNO	430 529,3	11 901,3		
Postojeća mreža (stanje 2002.g.) sa UMP-om na ukupnoj dužini opterećena matricom PA 2002., tzv. MREŽA SA INVESTICIJOM u kompletan UMP u 2002.g., (scenario 303)	Autoput	78 965,0	1 685,3	59	46,85
	Gr. magistrala	266 689,1	7 268,4	50	30,58
	Gradska saobr.	87 100,8	2 379,0	37	36,61
	UKUPNO	432 754,9	11 332,7		
Planirana mreža po GP-u (stanje 2021.g.) bez UMP-a, opterećena matricom PA 2021., tzv. MREŽA BEZ INVESTICIJA u UMP u 2021.g., (scenario 1200)	Autoput	141 807,6	1 976,1	78	71,76
	Gr. magistrala	490 201,2	13 276,2	72	36,92
	Gradska saobr.	216 148,7	7 601,3	53	28,44
	UKUPNO	848 157,5	22 853,6		
Planirana mreža po GP-u (stanje 2021.g.) sa UMP-om na ukupnoj dužini (varijanta pomenog prelaska Save na špic ADE) opterećena matricom PA 2021., tzv. MREŽA SA INVESTICIJOM u kompletan UMP u 2021.g., (scenario 1304)	Autoput	121 039,8	1 640,7	67	73,77
	Gr. magistrala	492 797,5	10 768,0	57	45,76
	Gradska saobr.	190 599,7	4 921,4	41	38,73
	UKUPNO	804 437,0	17 330,1		
Planirana mreža po GP-u (stanje 2021.g.) sa UMP-om na prvoj funkcionalnoj celini (od T ₆ do Hipodroma) opterećena matricom PA 2021., tzv. MREŽA SA INVESTICIJOM u etapnu gradnju UMP-a u 2021.g., (scenario 1304/1)	Autoput	131 212,3	1 925,8	72,7	68,13
	Gr. magistrala	478 819,5	11 272,6	59,6	42,48
	Gradska saobr.	202 378,4	5 393,3	42,6	37,52
	UKUPNO	812 410,2	18 591,7		
Planirana mreža po GP-u (stanje 2021g.) sa UMP-om na prvoj i trećoj funkcionalnoj celini (od T ₆ do Hipodroma i od ulaza u tunel "Šumice" do Pančevačkog mosta) opterećena matricom PA 2021, tzv. MREŽA SA INVESTICIJOM u etapnu gradnju UMP-a u 2021., (scenario 1304/2)	Autoput	130 883,7	1 877,2	73,6	69,72
	Gr. magistrala	481 783,1	11 115,3	64,9	43,34
	Gradska saobr.	189 417,0	5 110,3	41,8	37,06
	UKUPNO	802 083,8	18 591,7		

Slika 2. Saobraćajno opterećenje za scenario mreže 200

Slika 3. Saobraćajno opterećenje za scenario mreže 1304